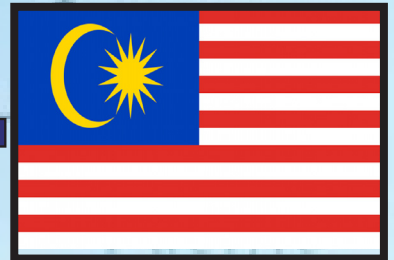

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นาอโท ออกกรณ รอสนา*
นาอตรี พอศกร สหมาษ**

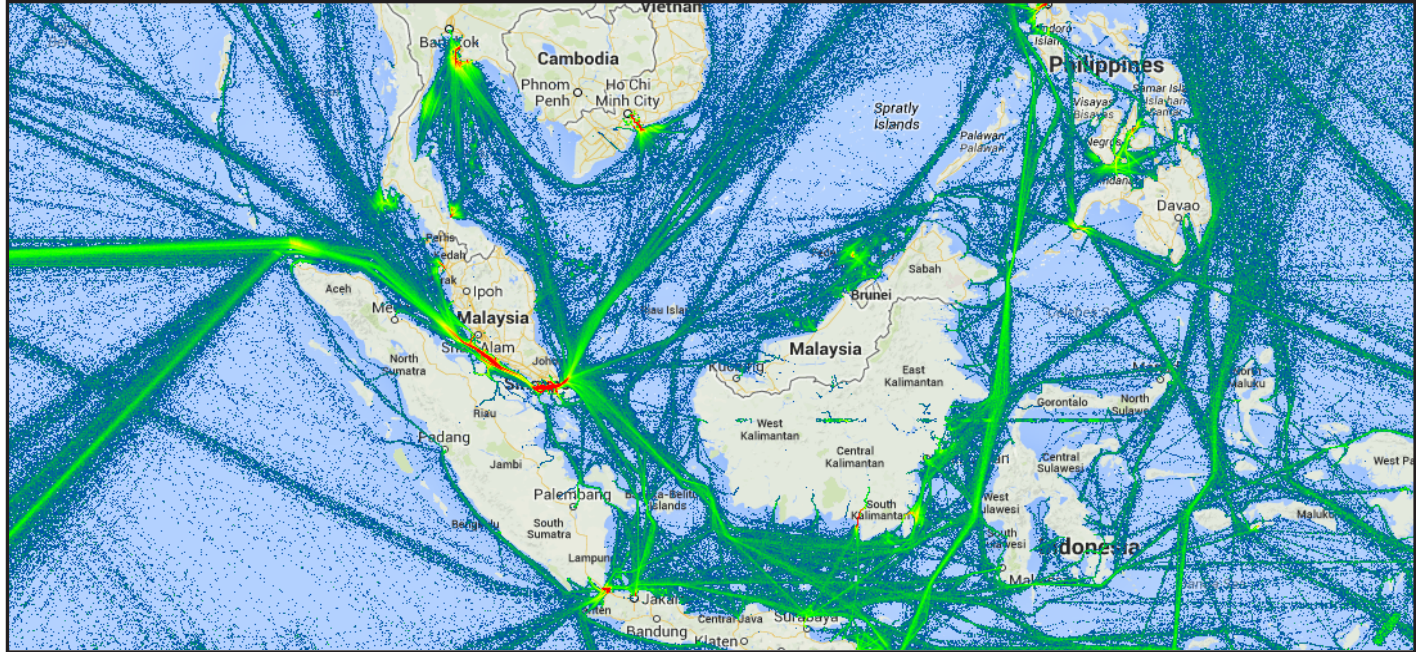

ตั้งแต่มีการเริ่มสร้างเรือดำน้ำเพื่อใช้ในการกิจการทางทหาร ในปี ค.ศ.๑๙๐๐ เป็นต้นมา เรือดำน้ำได้ถูกมองว่าเป็นอาวุธของผู้ที่มีกำลังอ่อนแอหรือฝ่ายที่เสียเปรียบ (Weapon of The Weak) มาโดยตลอดตราจจนกระทั่งปัจจุบัน ทั้งนี้ เรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้า (Conventional Submarine) ยุคใหม่ (จากนี้เรียกว่า “เรือดำน้ำ”) คือเรือดำน้ำที่สร้างขึ้นตั้งแต่หลังคริสต์ทศวรรษ ๑๙๗๐ เป็นต้นมา ซึ่งการออกแบบจะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานใต้น้ำเป็นหลัก มีขนาดเล็กแต่มีขีดความสามารถสูงทั้งในด้านการซ่อนพรางใต้น้ำ การตรวจจับข้าศึกได้ในระยะไกล รวมทั้งมีอาวุธที่รุนแรงและแม่นยำ จึงทำให้ ณ ปัจจุบัน เรือดำน้ำได้กลายเป็นยุทธโธปกรณ์หลักที่มีความสำคัญทั้งในเชิงยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธี กล่าวคือ เรือดำน้ำสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ในการถ่วงดุลอำนาจกำลังรบทางเรือกับประเทศอื่น ๆ การมีเรือดำน้ำที่มีขีดความสามารถสูงและปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้เกิดศักยภาพในการป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ (Conventional Deterrence) รวมทั้งมีขีดความสามารถในการทำสงครามแบบอสมมาตร (Asymmetric Warfare) นอกจากนี้ การที่เรือดำน้ำเป็นภัยคุกคามที่สร้างความกังวลและความพะวักพะวงให้ฝ่ายตรงข้าม จนต้องทุ่มเทกำลังจำนวนมากในการค้นหาและไล่ล่าทำลาย จึงสามารถเป็นเครื่องมือทวีกำลัง (Force Multiplier) (มีกำลังน้อยแต่สามารถต้านทานกำลังที่มากกว่าได้) ที่มีประสิทธิภาพในเชิงยุทธการ และท้ายที่สุดแล้วในเชิงยุทธวิธี เรือดำน้ำมีความอ่อนตัวในการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ตั้งแต่ยามปกติจนถึงยามสงคราม และเป็นกำลังทางเรือเพียงประเภทเดียวที่มีเสรีในการปฏิบัติการและสามารถเข้าไปยังพื้นที่ที่ยานประเภทอื่นไม่สามารถเข้าไปปฏิบัติการในสภาวะที่ยังไม่สามารถครองอากาศหรือควบคุมทะเลได้ ดังนั้นเรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้ายุคใหม่เป็นเครื่องมือสำคัญของกองทัพเรือชาติต่าง ๆ โดยเฉพาะกองทัพเรือขนาดเล็กในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่สิ่งที่น่าสนใจคือกองทัพเรือขนาดเล็กในอาเซียนซึ่งไม่ได้สะสมประสบการณ์การด้านเรือดำน้ำมาอย่างยาวนานแล้ว จะเสริมสร้าง/พัฒนาและรักษาขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำได้อย่างไร

สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งสำคัญที่เชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งเส้นทางนี้เป็นเส้นทางหลักในการลำเลียงน้ำมันจากตะวันออกกลางไปยังประเทศอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ และด้วยความสำคัญดังกล่าวทำให้ประเทศมหาอำนาจสำคัญของโลกต่างพยายามที่จะเข้ามาสร้างอิทธิพลในภูมิภาค ประกอบกับปัญหาความขัดแย้งที่มีมาอย่างยาวนานในภูมิภาค ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและความมั่นคงของชาติ โดยเฉพาะความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ได้เปิดช่องทางให้สหรัฐอเมริกาเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในขณะที่จีนเร่งขยายการลงทุนในภูมิภาคอาเซียนเพื่อสร้างอิทธิพลทางเศรษฐกิจพร้อมกับการพัฒนาแสนยานุภาพของกองทัพครั้งใหญ่เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับรับมือกับการกระทำต่าง ๆ ที่จีนมองว่าเป็นภัยคุกคามต่อผลประโยชน์ของตน จึงเป็นเหตุให้สถานการณ์ด้านความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นสิ่งที่รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคมีอาจจางใจได้ ปัญหาที่สำคัญอื่น ๆ เช่น การก่อการร้ายในภูมิภาคดูเหมือนว่าจะดูลงบลงเพียงชั่วคราว เนื่องจากชัยชนะของรัฐบาลซีเรียและรัสเซียที่ร่วมมือกันปราบปรามกลุ่มกบฏที่เกี่ยวข้อง

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเส้นทางคมนาคมหลักระหว่างมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก

กับการก่อการร้ายในตะวันออกกลาง ซึ่งในอนาคตอาจทำให้กลุ่มก่อการร้ายกระจายออกจากตะวันออกกลาง เข้ามาในพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น และด้วยสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงดังกล่าว ทำให้หลายประเทศในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และเวียดนาม เริ่มมีความจำเป็นในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการเพิ่มบทบาทในการคุ้มครองผลประโยชน์แห่งชาติ และเสถียรภาพทางทะเลของตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งเรือดำน้ำและการปฏิบัติการใต้น้ำก็เป็นขีดความสามารถด้านหนึ่งที่มีแนวโน้มการพัฒนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างก้าวกระโดดในช่วงปัจจุบัน

การเสริมสร้างกำลังรบเรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ปัจจุบันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีเรือดำน้ำในประจำการรวมกันกว่า ๑๖ ลำ และกำลังอยู่ระหว่างการจัดหาอีกอย่างน้อย ๖ ลำ ทำให้ในอนาคตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อาจจะมีเรือดำน้ำรวมกันไม่ต่ำกว่า ๒๐ ลำ ซึ่งแต่ละประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มีความเป็นมาในเรื่องการจัดหาและการใช้งานเรือดำน้ำที่ยาวนานและต่อเนื่องดังนี้

อินโดนีเซีย เริ่มจัดหาเรือดำน้ำครั้งแรกในปี ค.ศ.๑๙๕๙ ภายหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ โดยจัดหาเรือดำน้ำชั้นวิสกี (Whiskey Class) จำนวน ๑๒ ลำ ซึ่งเป็นเรือดำน้ำที่ผ่านการใช้งานแล้วจากรัสเซีย เข้าประจำการ ทำให้อินโดนีเซียกลายเป็นประเทศที่มีเรือดำน้ำประจำการมากที่สุดในภูมิภาคในขณะนั้น อินโดนีเซียใช้เรือดำน้ำในการต่อสู้กับเนเธอร์แลนด์ในกรณีพิพาทเกี่ยวกับเกาะนิวกินี ในปี ค.ศ.๑๙๕๙-๑๙๖๓ อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างอินโดนีเซียและสหภาพโซเวียตได้ยุติลงในปี ค.ศ.๑๙๖๕ จึงเป็นเหตุทำให้กองเรือดำน้ำของอินโดนีเซียขาดความพร้อมในการปฏิบัติการ กล่าวคือ สหภาพโซเวียตได้ตัดการสนับสนุนในเรื่องเทคนิคและชิ้นส่วนอะไหล่ ทำให้จำนวนเรือดำน้ำที่มีความพร้อมของอินโดนีเซียมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็วและเรือดำน้ำชุดนี้ได้ถูกปลดประจำการทั้งหมดในปี ค.ศ.๑๙๙๐ และเพื่อรักษาขีดความสามารถการปฏิบัติการของเรือดำน้ำไว้ อินโดนีเซียได้จัดหาเรือดำน้ำ ในปี ค.ศ.๑๙๗๘ การจัดหาครั้งนี้เป็นการจัดหาเรือดำน้ำใหม่ชั้น Chakra ซึ่งเป็นเรือดำน้ำแบบ 209/1300 รุ่นส่งออกของเยอรมนีตะวันตกจำนวน ๒ ลำ และนำเข้าประจำการ ในปี ค.ศ.๑๙๘๑ จนถึงปัจจุบัน ได้รับการซ่อมทำหลายครั้งทั้งใน

ประเทศเยอรมนี เกาหลีใต้ และในประเทศอินโดนีเซียเอง ซึ่งล่าสุดได้รับการปรับปรุง (Modernization) โดยอยู่ Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering ของเกาหลีใต้ เมื่อปี ค.ศ.๒๐๐๖ และ ๒๐๑๒ หลังจากที่ได้ประจำการมากกว่า ๒๕ ปี ทั้งนี้ คาดว่าเรือดำน้ำทั้ง ๒ ลำ จะประจำการจนถึงปี ค.ศ.๒๐๒๐ นอกจากนี้ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๒ อินโดนีเซียได้จัดหาเรือดำน้ำใหม่ชั้น Chang Bogo (หรือแบบ DSME1400) มีคุณลักษณะพื้นฐานเหมือนเรือดำน้ำแบบ 209 จากเกาหลีใต้อีก ๓ ลำ รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อให้อินโดนีเซียมีขีดความสามารถในการต่อเรือดำน้ำได้ด้วยตนเอง ใช้งบประมาณจำนวนประมาณ ๑,๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ ๓๖,๐๐๐ ล้านบาท) ปัจจุบันได้รับมอบแล้วจำนวน ๒ ลำ ส่วนอีก ๑ ลำ กำลังดำเนินการต่อภายในประเทศที่ชื่อ PT-PAL นอกจากนี้ อินโดนีเซียมีแผนการขยายกองเรือดำน้ำโดยตั้งเป้าหมายไว้ที่จำนวน ๑๒ ลำ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนากองทัพเรือให้เป็น ‘green - water’ navy จึงนับได้ว่าอินโดนีเซียเป็นประเทศแรกในภูมิภาคที่จัดหาเรือดำน้ำที่ทันสมัยเข้าประจำการในกองทัพ

เรือดำน้ำชั้น Cakra ของอินโดนีเซีย

สิงคโปร์ เป็นประเทศที่มีเรือดำน้ำเข้าประจำการในห้วงหลังสงครามเย็น โดยในปี ค.ศ.๑๙๙๕ กองทัพเรือสิงคโปร์ได้จัดหาเรือดำน้ำชั้น Challenger จำนวน ๔ ลำ ซึ่งเป็นเรือดำน้ำที่ผ่านการใช้งานแล้ว (เดิมคือเรือดำน้ำชั้น Sjöormen) จากสวีเดน เรือดำน้ำดังกล่าวได้เข้าประจำการในกองทัพเรือสิงคโปร์ ระหว่างปี ค.ศ.๒๐๐๐ - ๒๐๐๔ และในปัจจุบันเรือดำน้ำชั้น Challenger ปลดประจำการแล้ว จำนวน ๒ ลำ เหลือในประจำการเพียง ๒ ลำ ต่อมาในปี ค.ศ.๒๐๐๕ กองทัพเรือสิงคโปร์ได้จัดหาเรือดำน้ำชั้น Archer จำนวน ๒ ลำ ซึ่งเป็นเรือดำน้ำที่ผ่านการใช้งานแล้ว (เดิมคือเรือดำน้ำชั้น Västergötland) จากสวีเดนเช่นกัน เรือดำน้ำชั้น Archer เข้าประจำการในปี ค.ศ.๒๐๑๐ และ ๒๐๑๓ ตามลำดับ นอกจากนี้เรือดำน้ำชั้น Archer ยังเป็นเรือดำน้ำเพียงชั้น (Class) เดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบันที่ติดตั้งระบบ Air Independent Propulsion (AIP) หลังจากนั้น ในปี ค.ศ.๒๐๑๓ สิงคโปร์ได้ลงนามในสัญญาจัดหาเรือดำน้ำแบบ 218 SG จำนวน ๒ ลำ จากบริษัท ThyssenKrupp Marine System (TKMS) ประเทศเยอรมนี ซึ่งต่อมาในปี ค.ศ.๒๐๑๗ สิงคโปร์ได้ทำการจัดหาเรือดำน้ำแบบ 218 SG เพิ่มเติมอีกจำนวน ๒ ลำ ทำให้ในปัจจุบันสิงคโปร์มีเรือดำน้ำ ๔ ลำ และจะได้รับเรือดำน้ำแบบ 218 SG เพิ่มเติมอีก ๔ ลำ ในห้วงปี ค.ศ.๒๐๒๑ - ๒๐๒๔

เรือดำน้ำชั้น Archer ของสิงคโปร์

มาเลเซีย เป็นอีกประเทศหนึ่งที่เล็งเห็นความสำคัญของเรือดำน้ำที่เป็นปัจจัยทวีกำลัง (Force Multiplier) ในการปฏิบัติการทางทะเล โดยได้จัดหาเรือดำน้ำชั้น Scorpene จำนวน ๒ ลำ คือ เรือดำน้ำ KD Tunku Abdul Rahman และ KD Tun Abdul Razak จากฝรั่งเศส ในปี ค.ศ.๒๐๐๒ เป็นการต่อเรือใหม่มีมูลค่าการจัดหาในโครงการครั้งนี้อยู่ที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท) โดยกองทัพเรือมาเลเซียได้ขึ้นระวางประจำการเรือดำน้ำทั้ง ๒ ลำ ตั้งแต่ปี ค.ศ.๒๐๐๙ และในระหว่างการต่อเรือได้ซื้อเรือดำน้ำเก่าชั้น Agosta จำนวน ๑ ลำ เพื่อใช้เป็นเรือดำน้ำสำหรับฝึกเตรียมกำลังพลประจำเรือดำน้ำ ทั้งนี้เดิมมาเลเซียมีแผนจะจัดหาเรือดำน้ำทั้งหมดจำนวน ๔ ลำ แต่ข้อจำกัดด้านงบประมาณทำให้สามารถจัดหาได้เพียง ๒ ลำ

เรือดำน้ำชั้น Scorpene ของมาเลเซีย

เวียดนาม เป็นประเทศล่าสุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีเรือดำน้ำเข้าประจำการ โดยได้จัดหาเรือดำน้ำแบบ Kilo 636 MV จำนวน ๖ ลำ จากรัสเซียในปี ค.ศ.๒๐๑๐ ซึ่งปัจจุบันทั้งหมดได้เข้าประจำการในกองทัพเรือเวียดนามแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ.๒๐๑๔ มูลค่าการจัดหาในโครงการนี้อยู่ที่ประมาณ ๒,๑๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ ๗๐,๐๐๐ ล้านบาท)

เรือดำน้ำชั้น Kilo ของเวียดนาม ที่ต่อเรือ Admiralty Shipyard ของรัสเซีย

สำหรับประเทศไทยเคยมีเรือดำน้ำชุดมีจฉฉฉ จำนวน ๔ ลำ ที่จัดหาจากญี่ปุ่นในช่วงปี ค.ศ.๑๙๓๗ - ๑๙๕๑ และเป็นประเทศแรกที่ (เคย) มีเรือดำน้ำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายแพ้สงครามและไม่ได้รับอนุญาตให้ผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ ขยายอีก กองทัพเรือจึงเริ่มขาดแคลนชิ้นส่วนอะไหล่ของเรือดำน้ำ ประกอบกับชาติพันธมิตรของเรา ไม่มีนโยบายที่จะช่วยเหลือประเทศไทยในเรื่องเรือดำน้ำ กองทัพเรือจึงจำเป็นต้องปลดเรือดำน้ำทั้ง ๔ ลำ ออกจากประจำการ ในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๔ การมีเรือดำน้ำประจำการในกองทัพเรือไทย จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันนั้น แต่ความพยายามของกองทัพเรือไม่ได้สิ้นสุดลง กองทัพเรือไทยได้จัดตั้ง กองเรือดำน้ำขึ้นใหม่ในปี ค.ศ.๒๐๑๑ และในปีเดียวกันนี้ ได้เสนอโครงการจัดหาเรือดำน้ำชั้น 206 A จำนวน ๖ ลำ (พร้อมใช้ ๔ ลำ) จากเยอรมนี เนื่องจากเยอรมนีต้องการปลดระวางประจำการก่อนเวลา เพื่อเป็นการลดภาระงบประมาณของกองทัพ แต่โครงการดังกล่าวไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล จนต้องยกเลิกโครงการไป โดยปัจจุบันโคลอมเบียได้จัดซื้อเรือดำน้ำดังกล่าวจำนวน ๔ ลำ หลังจากนั้น ในปี ค.ศ.๒๐๑๓ กองทัพเรือไทยได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมสำหรับการมีเรือดำน้ำโดยการส่งกำลังพล ไปศึกษาในหลักสูตรด้านวิทยาการและเทคโนโลยีเรือดำน้ำที่เยอรมนีเป็นระยะเวลา ๘ เดือน และ หลักสูตรเรือดำน้ำที่เกาหลีใต้เป็นระยะเวลา ๒ เดือน พร้อมทั้งได้จัดหาเครื่องฝึกที่ศูนย์ยุทธการเรือดำน้ำ จากบริษัท Rheinmetall Defence Electronics (RDE) ประเทศเยอรมนี เพื่อฝึกเตรียมความพร้อม ให้กับกำลังพลหลังจากที่ได้ใช้ความพยายามอย่างยาวนาน ในปี ค.ศ.๒๐๑๗ ไทยได้ดำเนินการจัดหา เรือดำน้ำ (ใหม่) แบบ S26 T จากสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน ๑ ลำ ในวงเงิน ๑๓,๕๐๐ ล้านบาท โดยเรือดำน้ำแบบ S26 T จะเข้าประจำการในปี ค.ศ.๒๐๒๔

นอกจากนี้ เมียนมาร์และฟิลิปปินส์ได้แสดงถึงความต้องการมีเรือดำน้ำเข้าประจำการด้วย โดยในส่วนของเมียนมาร์นั้น สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากแรงผลักดันจากการจัดหาเรือดำน้ำชั้น Ming จำนวน ๒ ลำ ของบังคลาเทศ อีกทั้งในปี ค.ศ.๒๐๑๓ กองทัพเรือเมียนมาร์ได้ส่งกำลังพล จำนวน ๒๐ นาย ไปฝึกอบรมด้านการปฏิบัติการเรือดำน้ำที่ปากีสถานมาแล้ว สำหรับฟิลิปปินส์มีแผนจัดหา เรือดำน้ำจำนวน ๒ - ๓ ลำ ภายใน ๑๐ ปีข้างหน้า และได้จัดตั้งสำนักงานเรือดำน้ำ เพื่อศึกษาข้อมูล เตรียมการจัดหาเรือดำน้ำตั้งแต่ปี ค.ศ.๒๐๑๓ และในปี ค.ศ.๒๐๑๔ ได้มีการเปิดเผยความต้องการจัดหา เรือดำน้ำอย่างน้อยจำนวน ๓ ลำ พร้อมแผนการซ่อมบำรุงในช่วง ๑๕ ปี

อย่างไรก็ตาม การจัดหาเรือดำน้ำเข้าประจำการเป็นเพียงจุดเริ่มต้นเท่านั้น การมีเรือดำน้ำ ประจำการไม่ได้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและขีดความสามารถที่แท้จริงของกองเรือดำน้ำ

ของประเทศนั้น ๆ แต่ขีดความสามารถที่แท้จริงนั้นสะท้อนออกมาจากความสามารถในการปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพและการดำรงขีดความสามารถนั้นไว้ได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือขีดความสามารถในการปฏิบัติการด้วยเรือดำน้ำไม่ได้ประเมินด้วยศักยภาพในเชิงกายภาพเท่านั้น การวิเคราะห์ระดับขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคได้อย่างถูกต้องนั้นจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากปัจจัยทางกายภาพซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดหาเรือดำน้ำและการบริหารจัดการอันส่งผลกระทบต่อความพร้อมปฏิบัติการของเรือดำน้ำ อาทิ ความสามารถและประสบการณ์ของกำลังพล การออกปฏิบัติการได้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ดังนั้นความท้าทายประการสำคัญสำหรับกองทัพเรือขนาดเล็ก (Small Navies) ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้มีการจัดหาเรือดำน้ำไว้ในประจำการคือ การพัฒนากำลังเรือดำน้ำให้สามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำรงขีดความสามารถไว้ได้ในระยะยาว อย่างไรก็ตาม ก่อนจะพิจารณาปัจจัยดังกล่าวควรทำความเข้าใจภารกิจและขีดความสามารถของเรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้าเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ต่อไป

ภารกิจและขีดความสามารถของเรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้า

เรือดำน้ำสมัยใหม่เป็นอาวุธที่มีขีดความสามารถหลากหลายทั้งในด้านการโจมตีเรือผิวน้ำ การปฏิบัติการปราบเรือดำน้ำ การข่าวกรอง การวางทุ่นระเบิด การสนับสนุนชุดปฏิบัติการพิเศษ และการโจมตีเป้าหมายบนฝั่ง อีกทั้งเรือดำน้ำสามารถเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ทางทะเลโดยที่ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมทะเลหรือการควบคุมห้วงอากาศ และสามารถทำการโจมตีเรือผิวน้ำและเรือดำน้ำข้าศึกที่มีขีดความสามารถสูงกว่าได้ จึงทำให้เรือดำน้ำสามารถสร้างความไม่แน่นอนให้กับฝ่ายตรงข้ามได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสภาวะเช่นนี้สามารถเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ในยามสงบจนกระทั่งถึงสภาวะความขัดแย้ง ทั้งนี้เพราะเรือดำน้ำสามารถเข้าไปปฏิบัติการในพื้นที่ข้าศึกได้ตลอดเวลาโดยที่ข้าศึกไม่รู้ตัว นอกจากนี้คุณลักษณะเด่นของเรือดำน้ำคือการซ่อนพลัง เป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้ฝ่ายตรงข้ามต้องมีการทุ่มเททั้งเวลาและทรัพยากรเพื่อการต่อต้าน พิสูจน์ทราบหรือค้นหาไล่ล่าทำลายเรือดำน้ำและการปฏิบัติการดังกล่าวมีความยุ่งยากซับซ้อนด้วยเช่นกัน ดังนั้นเรือดำน้ำจึงเป็นอาวุธที่มีขีดความสามารถในการป้องปรามและเป็นเครื่องมือทวีกำลังรบแบบอสมมาตร (Asymmetric Force Multipliers)

เรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้ากับการทวีกำลังรบแบบอสมมาตร

กระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาได้ให้นิยามว่า “การทวีกำลัง (Force Multiplier) หมายถึงขีดความสามารถที่เมื่อเพิ่มเข้าไปในกองกำลังแล้วทำให้ศักยภาพของกำลังรบนั้นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเพียงพอที่จะมีความเชื่อมั่นได้ว่ามีความเป็นไปได้ที่ภารกิจจะสำเร็จ ซึ่งได้แก่ ขวัญกำลังใจ เทคโนโลยี สภาพภูมิประเทศ สภาพอากาศ ชั้นเชิง การฝึกฝนและประสบการณ์ กองกำลังอันน่าเกรงขาม (Feared Units) การหลอกลวงและความเข้าใจผิด” โดยสรุป การทวีกำลัง (Force Multiplier) คือการทำให้กำลังรบขนาดเล็กสามารถที่จะมีประสิทธิภาพในการรบได้เช่นเดียวกับกำลังขนาดใหญ่ เนื่องด้วยเรือดำน้ำมีขีดความสามารถในการซ่อนพรางใต้น้ำและมีอำนาจการทำลายที่รุนแรงเด็ดขาด จึงทำให้เรือดำน้ำเป็นยุทธโศภรณ์ที่มีความเหมาะสมในการเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังรบโดยรวมที่ดียิ่งกว่าให้เท่าเทียมหรือมากกว่าประเทศคู่ขัดแย้งได้

เนื่องจากเรือดำน้ำเป็นเครื่องมือในการทวิกำลังจึงทำให้เรือดำน้ำสามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติการในลักษณะของการสงครามอสมมาตร (Asymmetric Warfare) ได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ เรือดำน้ำมีความได้เปรียบต่อกำลังรบของฝ่ายตรงข้าม ทั้งนี้เพราะเรือดำน้ำมีขีดความสามารถในการต่อต้านทั้งกำลังรบผิวน้ำและกำลังรบใต้น้ำ แต่ในทางกลับกันการที่ฝ่ายตรงข้ามจะทำการค้นหาหรือต่อต้านเรือดำน้ำนั้นกระทำได้อย่างยากลำบาก ต้องสิ้นเปลืองทรัพยากรสูง หรือในเชิงเปรียบเทียบอาจกล่าวได้ว่าหลักการทำสงครามของเรือดำน้ำคือ การทำสงครามนอกแบบที่มีลักษณะเหมือนสงครามกองโจรและการซุ่มโจมตี ในขณะที่ฝ่ายตรงข้ามนั้นดำเนินการแบบสงครามตามแบบ นอกจากนี้เรือดำน้ำยังเป็นอาวุธเชิงรุกที่ทรงประสิทธิภาพในด้านจิตวิทยาและการสร้างความหวาดกลัว ทั้งนี้เพราะเรือดำน้ำสามารถอยู่ในพื้นที่ได้ทุกที่และทุกเวลา ทำให้ฝ่ายตรงข้ามนั้นไม่สามารถคาดเดาการปฏิบัติการของเรือดำน้ำได้ ด้วยความสามารถของการทำสงครามอสมมาตรและการที่ฝ่ายตรงข้ามไม่สามารถคาดเดาได้นี้ทำให้เรือดำน้ำคือเครื่องมือที่ดีที่สุดสำหรับหลักยุทธศาสตร์ในการปฏิเสธการใช้ทะเล เรือดำน้ำสามารถสร้างความน่าเชื่อถือและก่อให้เกิดความหวาดระแวงในฝ่ายตรงข้าม หรือสามารถรบกวนและก่อกวนไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามทำในสิ่งที่ต้องการได้ ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติการเชิงรุกของกองเรือดำน้ำเยอรมนีเพื่อทำลายเส้นทางลำเลียงสินค้าและยุทธปัจจัยของอังกฤษ ซึ่งสร้างความสูญเสียและหวาดกลัวให้กับอังกฤษเป็นอย่างมาก จนกระทั่ง เซอร์วินสตัน เชอร์ชิล (Sir Winston Churchill) นายกรัฐมนตรีอังกฤษในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ถึงกับกล่าวว่า สิ่งที่ทำให้ท่านรู้สึกหวาดกลัวจริง ๆ ในช่วงสงครามโลกนั้นมีเพียงภัยจากสงครามเรือดำน้ำเท่านั้น (“...the only thing that ever really frightened me during the war was the U-boat peril’”) ซึ่งในการนี้ถือได้ว่าเยอรมนีในฐานะของผู้ที่เสียเปรียบสามารถใช้เรือดำน้ำได้อย่างประสบความสำเร็จตามหลักปฏิเสธการใช้ทะเล และที่สำคัญเรือดำน้ำนอกจากจะเป็นเครื่องมือทวิกำลังแบบอสมมาตรที่มีประสิทธิภาพของกองทัพแล้ว เรือดำน้ำยังสามารถแสดงบทบาทในเชิงของการป้องปรามได้อีกด้วย

เรือดำน้ำตีทะเล - ไฟฟ้ากับการป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ (Conventional Deterrence)

การป้องปราม (Deterrence) มีคำอธิบายโดยทั่วไปว่าเป็นความพยายามในการใช้ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงความเป็นภัยคุกคามต่ออีกฝ่ายหนึ่งเพื่อที่จะชักจูงให้ฝ่ายตรงข้ามไม่คิดจะริเริ่มการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งต่อฝ่ายตน ทั้งนี้ภัยคุกคามดังที่กล่าวนั้นจะต้องมีความน่าเชื่อถือจนทำให้ฝ่ายตรงข้ามล้มเลิกความตั้งใจและมีความตระหนักว่าสิ่งที่จะกระทำต่อนั้นจะทำให้ตนเองได้รับผลที่เลวร้ายจากการตอบโต้อย่างรุนแรง หรือสิ่งที่จะกระทำต่อนั้นจะต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมากจนไม่คุ้มค่าที่กล่าวมาเบื้องต้นนั้นชี้ให้เห็นว่า การป้องปรามอาจจะล้มเหลวได้หากฝ่ายตรงข้ามเชื่อว่าเป็นไปได้ที่จะใช้กำลังของตนเองในการเอาชนะรัฐที่กระทำตัวเป็นภัยคุกคามต่อตนเอง ดังนั้นความน่าเชื่อถือคือหัวใจของการป้องปราม ประเทศตั้งรับหรือประเทศที่ใช้แนวคิดการป้องปรามจำเป็นต้องมีขีดความสามารถในการตอบโต้ในกรณีที่ถูกโจมตีก่อน ระบบอาวุธที่จะใช้โต้ตอบนั้นต้องอยู่รอดหลังจากถูกโจมตีแล้ว และสามารถทำการโจมตีโต้ตอบย้อนกลับจนได้รับชัยชนะได้ในที่สุด ตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดคือ เรือดำน้ำพลังงานนิวเคลียร์ที่ติดตั้งขีปนาวุธหัวรบนิวเคลียร์ข้ามทวีปของประเทศสหรัฐอเมริกา จีน รัสเซีย อังกฤษ ฝรั่งเศส และอินเดีย ขีดความสามารถดังกล่าวมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เรือดำน้ำนิวเคลียร์ที่สามารถซ่อนตัวอยู่ในมหาสมุทรซึ่งยากต่อการตรวจพบและสามารถอยู่รอดได้แม้ว่าแผ่นดินแม่ของตนจะถูกโจมตี

นอกจากนี้ขีปนาวุธหัวรบนิวเคลียร์นั้นมียึดความสามารถในการทำลายล้างต่อประเทศฝ่ายตรงข้ามที่กระทำการโจมตีประเทศตนได้เช่นกัน จึงนับได้ว่าเป็นระบบอาวุธที่มีขีดความสามารถในการป้องปรามขั้นสูงสุด

อย่างไรก็ดี การป้องปรามอาจไม่จำเป็นต้องผูกขาดว่าจะต้องใช้อาวุธนิวเคลียร์เป็นเครื่องมือเพียงอย่างเดียวเสมอไป การป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งมีผู้นิยามว่าเป็น “Conventional Deterrence” นั้น คือ การสร้างศักยภาพด้านการป้องปรามโดยการใช้ขีดความสามารถของระบบอาวุธในสงครามตามแบบเป็นเครื่องมือ การป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์จะแตกต่างจากการป้องปรามด้วยอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear Deterrence) กล่าวคือ ขีดความสามารถของอาวุธนิวเคลียร์จะสร้างความเสียหายให้กับฝ่ายตรงข้ามรุนแรงจนถึงขั้นยอมรับไม่ได้และกลายเป็นฝ่ายแพ้เนื่องจากไม่สามารถที่จะต่อต้านการโจมตีนั้นได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการป้องปรามโดยการลงโทษ (Punishment) ในทางกลับกัน การป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์จะให้ความสำคัญกับการที่จะสามารถชักจูงให้ฝ่ายตรงข้ามเห็นว่าหากมีการใช้กำลังหรือสร้างความขัดแย้งอย่างรุนแรง ในระยะยาวแล้วจะไม่มีคุณค่าเพราะความสูญเสียที่เกิดขึ้นจะมีมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ จนในที่สุดฝ่ายตรงข้ามจะมีความยับยั้งชั่งใจในการใช้กำลังต่อฝ่ายเรา อันเป็นไปตามหลักการป้องปรามโดยการปฏิเสธ (Denial) ทั้งนี้ความท้าทายสำคัญสำหรับการป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์คือ การแสดงความเป็นภัยคุกคามที่น่าเชื่อถือและเพียงพอที่จะยับยั้งความตั้งใจในการใช้กำลังโจมตีรุกรานของฝ่ายตรงข้ามที่มีความก้าวร้าวและตั้งใจใช้กำลังแก้ปัญหาความขัดแย้ง

ขีดความสามารถที่จะทำให้การต้านทานฝ่ายตรงข้ามมิให้ได้รับชัยชนะอย่างรวดเร็วนั้นคือหัวใจสำคัญของการป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ ในขณะที่ดุลยภาพกำลังรบ (Balance of Force) ของประเทศคู่ขัดแย้งอาจเป็นส่วนหนึ่งของการป้องปรามดังกล่าว แต่กระนั้นปัจจัยสำคัญที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงขีดความสามารถที่แท้จริงคือ กำลังรบที่มีความพร้อมและสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกำลังรบนั้นจะต้องสามารถเข้าพื้นที่และพร้อมปฏิบัติการได้ก่อนกำลังรบของฝ่ายตรงข้าม หากพิจารณาในกรณีของเรือดำน้ำ อาทิ เรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้าขนาดเล็กที่ติดตั้งระบบขับเคลื่อนแบบไม่ใช้ออกซิเจนนอกหรือระบบแบตเตอรี่แบบ Lithium Ion จะเห็นว่าเรือดำน้ำนี้มีความสามารถในการเข้าวางตัวในพื้นที่และเตรียมความพร้อมในพื้นที่ปฏิบัติการได้เป็นระยะเวลาอันยาวนานโดยไม่สร้างความตื่นตระหนก (Provoke) และยกระดับสถานการณ์ความขัดแย้ง (Escalation) ระหว่างประเทศ ซึ่งขีดความสามารถในการสร้างสภาวะดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้ามในการรุกรานหรือโจมตีประเทศที่มีเรือดำน้ำที่มีขีดความสามารถสูงเช่นนี้ ทั้งนี้เพราะฝ่ายตรงข้ามไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเรือดำน้ำได้ทำการวางตัวเพื่อปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่ใดและมีความพร้อมอย่างไร ดังนั้นการมีกำลังเรือดำน้ำที่มีขีดความสามารถสูงจะมีผลต่อการยับยั้งความคิดริเริ่มในการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม จึงอาจกล่าวได้ว่าเรือดำน้ำเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถใช้ในการสร้างการป้องปรามโดยที่ไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์

ความน่าเชื่อถือในการป้องปรามนั้นมิได้พิจารณาเฉพาะขีดความสามารถกำลังรบเท่านั้น แต่จำเป็นต้องแสดงถึงความสามารถในการใช้กำลังรบนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและต้องสื่อสารความตั้งใจในการใช้กำลังรบให้ฝ่ายตรงข้ามรับรู้ด้วย ซึ่งทั้งสองประเด็นข้างต้นจะเกี่ยวโยงกับแนวความคิดการใช้กำลังรบประเภทนั้น ๆว่าจะใช้อาวุธนั้นอย่างไร รวมถึงต้องมีการฝึกซ้อมทดสอบทดลองการปฏิบัติการของยุทธโธปกรณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสิ่งนี้เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งของการป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ที่ฝ่ายตรงข้ามไม่เห็นภาพขีดความสามารถในการทำลายล้างที่ชัดเจนดังเช่นกรณีของอาวุธนิวเคลียร์ ดังนั้น โดยสรุปแล้วระดับความน่าเชื่อถือของการป้องปรามโดยไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์มีปัจจัยสำคัญ

ที่เป็นความท้าทายคือ รัฐจะต้องมีขีดความสามารถในระดับที่จะสร้างภัยคุกคามได้ รัฐต้องมีความตั้งใจหรือเจตนาที่จะสร้างการป้องกัน และรัฐจะต้องสื่อหรือแสดงให้เห็นว่าตนเองมีขีดความสามารถและมีความตั้งใจที่จะใช้ขีดความสามารถนั้น

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำ

สิ่งที่รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ตัดสินใจจัดหาเรือดำน้ำคือความสามารถในการป้องกันและศักยภาพของความเป็นเครื่องมือที่กำลักรบ เพื่อเป็นหลักประกันด้านความมั่นคงของประเทศส่วนหนึ่ง ซึ่งองค์ประกอบทั้งสองอย่างนี้สัมพันธ์กับประสิทธิภาพและขีดความสามารถที่แท้จริงของกองเรือดำน้ำของประเทศนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม จากที่กล่าวมาในตอนต้นว่าการมีเรือดำน้ำประจำการไม่ได้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและขีดความสามารถที่แท้จริงของกองเรือดำน้ำ แต่ประสิทธิภาพและขีดความสามารถที่แท้จริงของกองเรือดำน้ำนั้นสะท้อนออกมาจากความสามารถในการปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพและการดำรงขีดความสามารถนั้นไว้ได้ โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. จำนวนเรือดำน้ำที่ประจำการ

จำนวนเรือดำน้ำที่ประจำการเป็นปัจจัยแรกที่มีผลโดยตรงต่อขีดความสามารถและประสิทธิภาพของกองเรือดำน้ำ กองเรือดำน้ำจะต้องมีเรือดำน้ำในจำนวนที่มากเพียงพอเพื่อที่จะสามารถมีเรือดำน้ำ ๑ หรือ ๒ ลำ ที่พร้อมปฏิบัติการหรือลาดตระเวนอยู่ในพื้นที่ได้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะเรือดำน้ำต้องมีการซ่อมบำรุงที่ละเอียดมากกว่าและในวงรอบที่ถี่กว่าเรือผิวน้ำ ทั้งนี้ความเข้าใจโดยทั่วไปซึ่งเป็นที่ยอมรับในประเทศโลกตะวันตกคือ กองเรือดำน้ำต้องมีเรือดำน้ำอย่างน้อย ๔ ลำ จึงจะสามารถมีเรือพร้อมปฏิบัติการ ๑ - ๒ ลำ ถ้ามีเรือดำน้ำน้อยกว่าจำนวนข้างต้นแล้ว กองเรือดำน้ำไม่สามารถดำรงขีดความสามารถและความพร้อมไว้ได้ในระยะยาวเนื่องจากเรือดำน้ำจำเป็นต้องเข้ารับการซ่อมบำรุงตามวงรอบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ทำให้ในห้วงเวลาหนึ่ง ๆ มีความเป็นไปได้สูงที่เรือดำน้ำต้องเข้ารับการซ่อมบำรุงพร้อม ๆ กันอย่างน้อย ๒ ลำ ซึ่งหากมีเรือดำน้ำจำนวนน้อยเกินไปแล้วจะส่งผลให้ไม่สามารถจัดเรือดำน้ำเพื่อทำการฝึกกำลักรบหรือออกปฏิบัติการได้อย่างต่อเนื่อง หรือในบางห้วงเวลาอาจไม่มีเรือดำน้ำที่พร้อมเลย ดังนั้น จำนวนเรือดำน้ำจึงนับว่าเป็นข้อจำกัดแรกสำหรับการพิจารณาความพร้อมของกองเรือดำน้ำ และหากพิจารณาในกรณีนี้แล้วจะพบว่าประมาณ ๑ ใน ๔ ของประเทศที่มีเรือดำน้ำในประจำการ หรือประมาณ ๑๐ จาก ๔๐ กว่าประเทศ ซึ่งรวมถึงบางประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยนั้น มีกองเรือดำน้ำที่มีเรือดำน้ำน้อยกว่า ๔ ลำ ซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงในการประสบกับสภาวะปัญหาที่มีเรือดำน้ำไม่เพียงพอในการดำรงขีดความสามารถดังกล่าว

๒. ความสามารถในการซ่อมบำรุง

การบำรุงรักษาตามวงรอบเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดสำหรับเรือดำน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรือดำน้ำดีเซล - ไฟฟ้าสมัยใหม่ถือว่าเป็นเครื่องจักรกลที่สร้างโดยฝีมือมนุษย์ที่มีความซับซ้อนในลำดับต้น ๆ ของโลก กอปรกับการที่เรือดำน้ำต้องปฏิบัติงานใต้น้ำเป็นหลัก ทำให้การซ่อมบำรุงและดูแลรักษาเรือดำน้ำเป็นงานที่ละเอียดอ่อน ซับซ้อน และต้องการความแม่นยำสูง เพราะมีชิ้นส่วนและระบบอุปกรณ์ต่าง ๆ จำนวนมากกว่าอากาศยานและเรือผิวน้ำ นอกจากนี้การนำเรือดำน้ำมาปฏิบัติการในพื้นที่ใกล้เส้นศูนย์สูตรซึ่งมีอุณหภูมิผิวน้ำทะเลที่อุ่นและมีความเค็มมากทำให้เกิดการกัดกร่อนที่เร็วขึ้นและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ

ของอุปกรณ์ต่าง ๆ มากกว่าการใช้งานในพื้นที่อากาศหนาว จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและมีการรอบ การเข้ารับการซ่อมบำรุงที่เร็วขึ้น ซึ่งหากละเอียดแล้วย่อมกระทบต่อความพร้อม ความปลอดภัยของตัวเรือ และส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ทั้งด้านการฝึกกำลังพลและการปฏิบัติการ อันจะเป็น การลดทอนขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำในภาพรวมด้วย

การบำรุงรักษาและการซ่อมทำเรือดำน้ำที่มีความซับซ้อนสูงนั้นมิได้มีความต้องการเพียงแค่ ระบบอุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีระดับสูงเท่านั้น แต่ยังต้องการการลงทุนในระบบโครงสร้างพื้นฐานและ สิ่งสนับสนุนที่สำคัญ อาทิ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณท่าเรือ หน่วยงานการส่งกำลังบำรุงที่ทำหน้าที่ จัดเก็บชิ้นส่วนอะไหล่ต่าง ๆ พร้อมกับการจัดการแจกจ่ายได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว รวมถึงอู่แห้งที่มีความ เหมาะสมและความเพียงพอสำหรับการซ่อมทำตัวเรือ โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉินซึ่งถือว่าการซ่อมทำ ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งวด นอกจากนี้หากกำลังเรือดำน้ำมีจำนวนแบบของเรือดำน้ำมากกว่าหนึ่งแบบ การซ่อมบำรุงและการจัดการเรื่องการส่งกำลังบำรุงของเรือดำน้ำนั้นจะมีระดับความยุ่งยากเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันได้มีการนำระบบจัดการการส่งกำลังบำรุงในแบบต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือก็ตาม

๓. ความสามารถและประสบการณ์ของกำลังพล

การปฏิบัติการของเรือดำน้ำมีความยุ่งยากกว่าการปฏิบัติการของเรือผิวน้ำทั่วไป ข้อแตกต่าง ที่ชัดเจนคือ เรือดำน้ำมีการเคลื่อนที่ทั้ง ๓ มิติ ในขณะที่เรือผิวน้ำนั้นมีการเคลื่อนที่ ๒ มิติ และเมื่อ เรือดำน้ำดำลงใต้น้ำแล้ว ขีดความสามารถของกำลังพลคือปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ของเรือดำน้ำ ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมใต้น้ำทะเลมีความแตกต่างจากสภาพบนผิวน้ำ อีกทั้งมีความเปลี่ยนแปลง และความไม่แน่นอนสูง ในขณะที่ดำอยู่ใต้น้ำ เรือดำน้ำแทบจะถูกตัดขาดจากโลกภายนอก การปฏิบัติการต่าง ๆ ของเรือดำน้ำจำเป็นต้องพึ่งพาระบบและอุปกรณ์ภายในของตนเท่านั้น กำลังพลต้องมีความเข้าใจ ทั้งในเรื่องสภาพแวดล้อมใต้น้ำที่ตนเองปฏิบัติการอยู่ รวมทั้งขีดความสามารถและข้อจำกัด ของเรือดำน้ำ ระบบและอุปกรณ์ต่าง ๆ และต้องสามารถทำงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดีจึงจะสามารถใช้ เรือดำน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างนักเรือดำน้ำที่เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์สูงจำเป็นต้องใช้ ระยะเวลาที่ยาวนานและต่อเนื่อง การฝึกอบรมกำลังพลจนผ่านหลักสูตรการปฏิบัติการพื้นฐาน เรือดำน้ำนั้นอาจใช้เวลาเพียง ๑ - ๒ ปี แต่การสร้างนักเรือดำน้ำที่มีความเชี่ยวชาญกับหน้าที่เฉพาะ ของตนต้องใช้เวลาอย่างน้อย ๖ ปี และก่อนที่จะมีความพร้อมจนได้รับการคัดเลือกเป็นผู้บังคับการเรือ ดำน้ำได้นั้น อาจต้องใช้เวลาสะสมประสบการณ์จนถึง ๑๕ ปี ซึ่งนักเรือดำน้ำต้องผ่านการอบรม และการประเมินขีดความสามารถอย่างต่อเนื่อง

ความเข้มข้นของหลักสูตรการฝึกอบรมนักเรือดำน้ำ และความสามารถในการเรียนรู้หรือ ความฉลาดมีไหวพริบของผู้เข้ารับการฝึกคือองค์ประกอบสำคัญที่ตัดสินขีดความสามารถที่แท้จริง ของกองเรือดำน้ำ ดังนั้นคุณภาพของการฝึกอบรมและอุปกรณ์สนับสนุนต่าง ๆ บนบกจึงเป็นสิ่งบ่งชี้สำคัญ ถึงความพร้อมปฏิบัติการของกองเรือดำน้ำได้ อย่างไรก็ตาม การฝึกในทะเลยังคงเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุด ของหลักสูตรเรือดำน้ำ การฝึกกำลังพลเรือดำน้ำให้พบกับสถานการณ์ทางยุทธวิธีที่มีความหลากหลาย และซับซ้อน อาทิเช่น การปฏิบัติการข่าวกรอง การปราบเรือดำน้ำ การโจมตีเรือผิวน้ำ การวางทุ่นระเบิด การส่งชุดปฏิบัติการพิเศษ จะทำให้นักเรือดำน้ำมีขีดความสามารถที่พร้อมสำหรับการปฏิบัติการจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การฝึกการช่วยเหลือและกู้ภัยเรือดำน้ำเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการสร้างขวัญกำลังใจ ความกล้าหาญ และความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยเมื่อต้องออก ปฏิบัติงานจริง

๔. ความต่อเนื่องของการปฏิบัติการเรือดำน้ำ

ความต่อเนื่องของการปฏิบัติการเรือดำน้ำเป็นปัจจัยหนึ่ง que แสดงถึงขีดความสามารถของ กองเรือดำน้ำ รวมทั้งการสร้าง ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของกำลังพล การออกปฏิบัติการของ เรือดำน้ำคือสิ่งที่แสดงถึงระดับความสามารถของกำลังพลและความพร้อมรบของกองเรือดำน้ำ การแสดง ขีดความสามารถในยามสงบสามารถกระทำได้ผ่านการฝึกร่วมหรือฝึกผสมในระดับนานาชาติ นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการสร้างเสริมประสบการณ์และความชำนาญแก่กำลังพลในสภาวะที่เสมือนจริงด้วย กองเรือดำน้ำที่มีขีดความสามารถสูงและเป็นที่น่าเชื่อถือในระดับนานาชาติมักเป็นกองเรือดำน้ำที่ออก ปฏิบัติการในภารกิจต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงภารกิจในระดับนานาชาติ และเข้าร่วมการฝึกต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ

โดยสรุป ขีดความสามารถที่แท้จริงของกองเรือดำน้ำนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของกำลังพล และการแสดงให้ เห็นถึงขีดความสามารถและศักยภาพของตน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องระหว่าง จำนวนที่เพียงพอที่จะทำให้มีเรือดำน้ำพร้อมตลอดเวลาอย่างน้อย ๑ ลำ เพื่อใช้ในการฝึกกำลังพล การออกปฏิบัติการ ภารกิจต่าง ๆ และการซ่อมบำรุงดูแลรักษาเพื่อให้มีเรือดำน้ำที่พร้อมปฏิบัติการ ได้ตามแผนที่กำหนด เรือดำน้ำนั้นเป็นเพียงเครื่องจักร การที่จะสามารถใช้เรือดำน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้นจำเป็นต้องมีกำลังพลที่มีความรู้ความชำนาญและเชี่ยวชาญซึ่งต้องอาศัยระยะเวลา ในการเรียนรู้โดยการผ่านการฝึกที่มีคุณภาพซึ่งรวมถึงการฝึกในทะเล อีกทั้งปัจจัยความต่อเนื่อง ของการปฏิบัติการซึ่งจะทำให้กำลังพลมีโอกาสทำการฝึกในสภาวะแวดล้อมเสมือนจริงและเป็น การแสดง ให้เห็นถึงขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำโดยผ่านการปฏิบัติการหรือฝึกร่วมและผสมต่าง ๆ ทั้งนี้ปัจจัยที่กล่าวมาทั้งหมดคือตัวชี้วัดขีดความสามารถและความน่าเชื่อถือของกองเรือดำน้ำ ของประเทศหนึ่ง ๆ

การประเมินขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีเรือดำน้ำจาก ๔ ประเทศที่ปฏิบัติการในพื้นที่ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม ส่วนเมียนมาร์ ไทย และฟิลิปปินส์ นั้น กำลังอยู่ระหว่าง การจัดหาหรือศึกษาความเป็นไปได้ซึ่งคาดว่าจะมีเรือดำน้ำเข้าประจำการในอีกไม่นาน การพิจารณา ขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำที่แท้จริงทั้งในเชิงการป้องกันและเครื่องมือทวีกำลัง จำเป็นต้องมีการพิจารณาบนพื้นฐานการวิเคราะห์ด้านจำนวนเรือดำน้ำ ความสามารถในการซ่อมบำรุง ความสามารถ และประสบการณ์ของกำลังพล และความต่อเนื่องของการปฏิบัติการเรือดำน้ำ ซึ่งในที่นี้สามารถพิจารณา จัดกลุ่มผู้ใช้เรือดำน้ำในภูมิภาคออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีขีดความสามารถแต่มีความเสี่ยงในอนาคต และกลุ่มที่มีข้อจำกัดแต่กำลังพัฒนา

๑. กลุ่มที่มีขีดความสามารถแต่มีความเสี่ยงในอนาคต

สิงคโปร์เป็นประเทศที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการของเรือดำน้ำ ดีที่สุดในภูมิภาค อีกทั้งมีจำนวนเรือดำน้ำในขั้นต่ำสุดตามความต้องการคือ ๔ ลำ ซึ่งนับได้ว่าเพียงพอ สำหรับการดำรงขีดความสามารถในระยะยาว ซึ่งจำเป็นต้องหมุนเวียนเรือดำน้ำสำหรับการฝึกกำลังพล การปฏิบัติการกิจลาดตระเวนตามปกติ การฝึกร่วมกับต่างประเทศ และการเข้ารับการซ่อมบำรุง

ตามวงรอบ นอกจากนี้สิงคโปร์ยังเป็นเพียงประเทศเดียวในภูมิภาคที่มีระบบช่วยเหลือกู้ภัยเรือดำน้ำ อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์ยังต้องเผชิญกับความท้าทายในเรื่องขีดความสามารถในอนาคต ทั้งนี้เนื่องจาก สิงคโปร์ได้เริ่มต้นสร้างองค์ความรู้ด้านเรือดำน้ำจนสามารถจัดตั้งกองเรือดำน้ำได้จากการเรียนรู้และใช้งานเรือดำน้ำสวีเดน การที่สิงคโปร์ได้สั่งต่อเรือดำน้ำจากเยอรมนี ทำให้ต้องมีการปรับแนวคิดและเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้ที่มีอยู่ อาทิ ระบบ AIP เดิมจากระบบ Sterling ของสวีเดน เปลี่ยนเป็นระบบ Fuel Cells ของเยอรมัน รวมถึงระบบอำนวยความสะดวก ระบบควบคุมการยิง และระบบจำลองการฝึกต่าง ๆ ซึ่งระบบเหล่านี้จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีความสอดคล้องกับเทคโนโลยีเรือดำน้ำที่รับเข้ามาใหม่ การมีเรือดำน้ำหลายแบบจากหลายผู้ผลิตเข้าประจำการ ทำให้เกิดความท้าทายในการฝึกอบรมกำลังพลและการซ่อมบำรุง กล่าวคือ เมื่อทำการเปลี่ยนแบบเรือดำน้ำ กำลังพลที่มีอยู่ถึงแม้ว่าจะผ่านการฝึก การประเมินจนอยู่ในระดับที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จนสามารถปฏิบัติงานในเรือดำน้ำได้ ก็ยังจำเป็นต้องทำการศึกษาเรียนรู้และทำความเข้าใจ รวมถึงสร้างความคุ้นเคยกับเรือดำน้ำแบบใหม่ นอกจากนี้การสร้างกำลังพลทดแทนเพื่อให้มีจำนวนมากเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงานในเรือดำน้ำและซ่อมบำรุงได้ครบทุกแบบเป็นสิ่งที่มีความยากเช่นเดียวกัน การมีเรือดำน้ำหลายแบบทำให้ต้องมีสิ่งสนับสนุนและอะไหล่สำหรับเรือดำน้ำทุกแบบ รวมถึงช่างซ่อมบำรุงที่ต้องมีความเข้าใจและความชำนาญในการดูแลเรือดำน้ำแต่ละแบบด้วย ดังนั้นหากสิงคโปร์ไม่มีการบริหารจัดการที่ดีพอในการประจำการเรือดำน้ำมากกว่า ๑ แบบจากผู้ผลิตที่แตกต่างกัน สิงคโปร์จึงมีความเสี่ยงในการดำรงขีดความสามารถในอนาคต

๒. กลุ่มที่มีข้อจำกัดแต่กำลังพัฒนา

อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม มีกองเรือดำน้ำที่มีขนาดเล็กกว่าและมีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการของเรือดำน้ำมากกว่าสิงคโปร์ กองทัพเรือทั้ง ๓ ประเทศต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องการซ่อมทำเรือดำน้ำ ทำให้มีข้อจำกัดในการจัดสรรเรือดำน้ำเพื่อการฝึกอบรม การซ่อมบำรุงตามวงรอบ และการปฏิบัติการในพื้นที่รับผิดชอบ นอกจากนี้ประเทศเหล่านี้ยังไม่มีขีดความสามารถในการกู้ภัยเรือดำน้ำ

การประเมินขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำอินโดนีเซียพบว่า ในห้วงเวลาที่ผ่านมามีอินโดนีเซียได้ห่างหายจากการจัดเรือดำน้ำเข้าร่วมการฝึกระหว่างประเทศมาเป็นเวลานาน อาจมีสาเหตุมาจากความพร้อมของกำลังพลและจำนวนเรือดำน้ำที่มีเพียง ๒ ลำ แม้ว่าในปัจจุบันอินโดนีเซียจะมีเรือดำน้ำจำนวน ๕ ลำ แต่ ๒ ลำ เป็นเรือดำน้ำที่มีอายุการใช้งานมากกว่า ๔๐ ปี ซึ่งคาดว่าจะต้องปลดประจำการในอีกไม่นาน ดังนั้นอินโดนีเซียอาจต้องประสบปัญหาเรื่องจำนวนเรือดำน้ำในอนาคต ซึ่งย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดสรรเรือดำน้ำเพื่อใช้ในภารกิจต่าง ๆ ทั้งการฝึกอบรมและการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม ในระยะยาวอินโดนีเซียได้กำหนดความต้องการเรือดำน้ำไว้จำนวน ๑๒ ลำ แต่การดำเนินการจัดหาเพื่อให้ได้มายังไม่เป็นรูปธรรม นอกจากนี้อินโดนีเซียจะต้องเผชิญความท้าทายเพื่อพิสูจน์ว่าอินโดนีเซียมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีมากน้อยเพียงใดในการสร้างเรือดำน้ำด้วยตนเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาผลงานในห้วงที่ผ่านมาพบว่ายังมีขีดความสามารถจำกัด ทั้งนี้ขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำอินโดนีเซียมีโอกาสเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต แต่อินโดนีเซียจะต้องเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญคือ การจัดหาเรือดำน้ำเพิ่มเติม การฝึกอบรมและการสรรหากำลังพล รวมถึงการบำรุงรักษาซึ่งจะต้องมีการจัดการสิ่งสนับสนุนต่าง ๆ ให้เพียงพอ

มาเลเซียได้ดำเนินการสร้างกองเรือดำน้ำในลักษณะที่แตกต่างจากอินโดนีเซีย โดยมาเลเซียได้จัดหาเรือดำน้ำใหม่ แบบ Scorpène จากฝรั่งเศส จำนวน ๒ ลำ อย่างไรก็ตาม การที่มาเลเซียขาดประสบการณ์

และความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการใช้เรือดำน้ำ รวมทั้งการขาดการลงทุนด้านระบบโครงสร้างพื้นฐานบนฝั่งที่เพียงพอ ทำให้มาเลเซียประสบปัญหาการบำรุงรักษาเรือทั้งสองลำ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์ด้านการป้องกันประเทศว่า มาเลเซียประสบกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เนื่องจากห่างเหินการใช้ระบบเทคโนโลยีทางทหารที่ทันสมัยมาเป็นเวลานาน ซึ่งสาเหตุนี้มาจากการแยกส่วนการจัดหายุโทรปรณ์ที่ไม่ได้จัดหายุโทรปรณ์ที่เป็นชุดหรือมีเทคโนโลยีเดียวกัน ทำให้การซ่อม การส่งกำลังบำรุง และการฝึกอบรมมีความยากลำบากมากขึ้น และไม่มีประสิทธิภาพกอบกู้การขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีภายในประเทศ ทำให้เรือดำน้ำทั้งสองลำของมาเลเซียต้องได้รับการซ่อมบำรุงจากบริษัทของฝรั่งเศสที่จัดตั้งขึ้นในประเทศมาเลเซีย คือ บริษัท **Bousteb** ทั้งนี้ข้อมูลตามแหล่งข่าวเปิดเผยว่าบริษัทนี้ได้ทำการสนับสนุนการส่งกำลังบำรุงอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งชิ้นส่วนอะไหล่ โรงงานซ่อมทำ และระบบสนับสนุนพื้นฐานด้านความปลอดภัยของเรือดำน้ำ รวมถึงการซ่อมบำรุง ปัจจุบันกองทัพเรือมาเลเซียไม่สามารถจัดการฝึกอบรมกำลังพลเรือดำน้ำได้ด้วยตนเอง จึงต้องพึ่งพาการฝึกอบรมของ **Defense Council International (DCI)** ซึ่งเป็นบริษัทของฝรั่งเศส เป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรม โดยการใช้สถานที่ฝึกอบรมที่โรงเรียนเรือดำน้ำของมาเลเซีย ฐานทัพโคตาคินาบาลู ประเทศมาเลเซีย ดังนั้นแม้ว่าในด้านหนึ่งมาเลเซียจะมีขีดความสามารถด้านเรือดำน้ำ และพยายามพัฒนาขีดความสามารถนั้นให้สูงขึ้น แต่ในอีกด้านมาเลเซียเองยังคงต้องประสบกับปัญหาจำนวนเรือดำน้ำ ความสามารถในการซ่อมบำรุง ความสามารถและประสบการณ์ของกำลังพล และความต่อเนื่องของการปฏิบัติการเรือดำน้ำอยู่ต่อไป

เวียดนามเป็นประเทศล่าสุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีเรือดำน้ำเข้าประจำการ เวียดนามมีแนวทางในการสร้างกองเรือดำน้ำคล้ายคลึงกับมาเลเซียคือ การจัดหาเรือดำน้ำใหม่จำนวน ๖ ลำ จากรัสเซีย อย่างไรก็ตาม เวียดนามยังขาดความพร้อมในด้านระบบการสนับสนุน และการซ่อมทำเรือดำน้ำภายในประเทศ ถึงแม้ว่ารัสเซียได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในการสร้างฐานทัพที่ **Cam Ran Bay** แต่สถานะความชัดเจนด้านงบประมาณที่จัดสรรเพื่อการฝึกอบรมกำลังพล การซ่อมทำตามวงรอบ การส่งกำลังบำรุงเพื่อที่จะดำรงขีดความสามารถการปฏิบัติการเรือดำน้ำไว้ได้อย่างต่อเนื่องนั้น ยังเป็นสิ่งท้าทายสำหรับเวียดนาม การนำเรือดำน้ำใหม่เข้าประจำการโดยการขาดประสบการณ์ด้านเรือดำน้ำเป็นความท้าทายที่เวียดนามต้องพิสูจน์ตัวเองให้ได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต เวียดนามได้จัดส่งกำลังพลเข้ารับการฝึกอบรมที่รัสเซียในเดือนมกราคม ค.ศ.๒๐๑๓ โดยเริ่มการฝึกอบรมด้านทฤษฎีและเทคนิคต่าง ๆ และทำการฝึกในทะเลบอลติกในเดือนพฤษภาคมและกรกฎาคมปีเดียวกัน และเมื่อ ๒๕ มกราคม ค.ศ.๒๐๑๔ ลูกเรือดำน้ำของเวียดนามได้ทำการควบคุมเรือดำน้ำด้วยตนเองเป็นครั้งแรกหลังจากการฝึกอบรมเป็นเวลาเพียง ๑๐ เดือน ทำให้ยังมีข้อสงสัยในระดับขีดความสามารถและความชำนาญของกำลังพล รวมถึงความพร้อมรบของเรือดำน้ำเวียดนาม ในการนี้อินเดียได้เสนอการช่วยเหลือในการฝึกอบรมลูกเรือดำน้ำให้กับกองทัพเรือเวียดนาม จึงเป็นคำถามว่ากองทัพเรือเวียดนามจะมีศักยภาพเพียงพอในการดำรงขีดความสามารถของเรือดำน้ำด้วยตนเองได้หรือไม่ในอนาคต

ความท้าทายที่ต้องเผชิญในอนาคต

การพัฒนาและดำรงขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำในระยะยาวนั้น เป็นสิ่งท้าทายสำหรับกองทัพเรือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องให้ความสำคัญกับจำนวนเรือดำน้ำที่ประจำการ

ความสามารถในการซ่อมบำรุง ความสามารถและประสบการณ์ของกำลังพล รวมทั้งความต่อเนื่องของการปฏิบัติการเรือดำน้ำ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ย่างยากซับซ้อน ต้องมีการวางแผนบริหารจัดการที่ดี มีความต่อเนื่อง และที่สำคัญคือมีค่าใช้จ่ายสูง ข้อจำกัดหรือความท้าทายที่สำคัญของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ งบประมาณ ความจำเป็นในการพึ่งพาผู้ผลิตต่างชาติ และการลงทุนในทรัพยากรบุคคลเพื่อสร้างกำลังพลที่มีความเข้าใจในเรื่องเรือดำน้ำอย่างถ่องแท้

งบประมาณคือความท้าทายหลักของการดำรงขีดความสามารถในระยะยาวสำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากประเทศในภูมิภาคนี้มีงบประมาณทางทหารจำกัด แต่การที่จะดำรงรักษาขีดความสามารถของเรือดำน้ำไว้ได้ในระยะยาวนั้น จำเป็นต้องมีการลงทุนในด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกองเรือดำน้ำอย่างต่อเนื่องซึ่งจะส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายที่สูง ดังนั้นจึงมีคำถามว่าประเทศในภูมิภาคนี้จะสามารถดำรงขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำที่ได้จัดหาหรือกำลังจัดหาไว้ได้หรือไม่

นอกจากงบประมาณแล้ว ความท้าทายที่สำคัญอีกประการคือ การที่ผู้ใช้เรือดำน้ำในภูมิภาคนี้จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ผลิตต่างชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้เพราะไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะผลิตเรือดำน้ำได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณในการลงทุน การเข้าถึงบริษัทรายย่อยต่าง ๆ ซึ่งทำการผลิตระบบและอุปกรณ์ในเรือดำน้ำ การเข้าถึงแหล่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญและช่างเทคนิคที่มีความเข้าใจเรื่องเรือดำน้ำ รวมทั้งความไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจที่จะลงทุนสร้างเรือดำน้ำเพื่อแข่งขันในตลาดซื้อขายเรือดำน้ำ ดังนั้นประเทศผู้ใช้เรือดำน้ำในภูมิภาคนี้จึงจำเป็นต้องพึ่งพาการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากประเทศผู้ผลิต ซึ่งโดยส่วนมากมักเป็นการผูกขาดเนื่องจากเรือดำน้ำเป็นยุทธโธปกรณ์ที่มีความเฉพาะตัวสูง เรือดำน้ำแบบหนึ่ง ๆ มักไม่สามารถใช้อะไหล่หรือสิ่งสนับสนุนร่วมกับเรือดำน้ำที่ผลิตโดยผู้ผลิตรายอื่นได้ ในประเด็นนี้ความท้าทายของประเทศผู้ใช้งานเรือดำน้ำคือ การจัดหาเรือดำน้ำนั้นมิใช่เพียงแค่การลงทุนซื้อตัวเรือดำน้ำเพียงประการเดียว แต่ต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อที่จะมั่นใจได้ว่าผู้ขายจะสามารถให้สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ในระยะยาวได้อีกด้วย ตัวอย่างในกรณีนี้ที่ชัดเจนคือ การจัดหาเรือดำน้ำชั้น **Whiskey** ของอินโดนีเซียจากสหภาพโซเวียตในยุค ค.ศ.๑๙๖๐ ที่ได้นำเสนอมานานแล้วข้างต้น ประเด็นความสัมพันธ์นี้จึงเป็นปัจจัยความท้าทายที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งในการดำรงขีดความสามารถของกำลังเรือดำน้ำในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในระยะยาว

สุดท้าย การลงทุนที่สำคัญที่สุดในการดำรงขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำคือการลงทุนในทรัพยากรบุคคล การสร้างกำลังพลให้มีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งมีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญจนสามารถใช้งานเรือดำน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นความท้าทายที่สำคัญที่สุด และอีกประการหนึ่ง นักเรือดำน้ำโดยส่วนมากมักเป็นกำลังพลที่มีความพิเศษในตัวเอง กำลังพลที่เหมาะสมมักมีจำนวนไม่เพียงพอ รวมทั้งการฝึกที่ต้องใช้เวลายาวนานและมีความเข้มงวด ทำให้กองเรือดำน้ำขนาดเล็กที่มีจำนวนเรือดำน้ำไม่มากมักจะประสบปัญหาความขาดแคลนนักเรือดำน้ำ นอกจากนี้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของนักเรือดำน้ำจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการปฏิบัติงานจริงในทะเลเท่านั้น การใช้เครื่องฝึกจำลองไม่สามารถทดแทนห้วงเวลาการปฏิบัติงานในทะเลได้ทั้งหมด ดังนั้นการสร้าง ความเชี่ยวชาญและการรักษาขีดความสามารถของกำลังพลไว้ให้ได้ในระยะยาวคือความท้าทายที่สำคัญอีกประการหนึ่ง

ความท้าทายที่สำคัญสำหรับกองทัพเรือขนาดเล็กในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ การพัฒนาขีดความสามารถให้กองเรือดำน้ำสามารถปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพและการดำรงขีดความสามารถนั้นไว้ได้ในระยะยาว ซึ่งหากไม่สามารถทำได้ กองกำลังเรือดำน้ำนั้นก็ไม่สามารถดำรงความมุ่งหมายของการเป็นเครื่องมือในการทวีกำลัง (Force Multiplier) หรือทำให้เกิดผลในเชิงป้องปรามได้ (Conventional Deterrence) และถ้าหากเป็นเช่นนั้นแล้วจะไม่มีประโยชน์อันใดที่จะมีเรือดำน้ำในประจำการ

คนส่วนใหญ่มักมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนว่า เพียงแค่การจัดหาเรือดำน้ำเข้าประจำการนั้นก็เพียงพอแล้วสำหรับการมีเครื่องมือในการทวีกำลังอันจะส่งผลให้เกิดขีดความสามารถในการป้องปรามแต่ในความเป็นจริงแล้วความเป็นเครื่องมือทวีกำลังและขีดความสามารถในการป้องปรามคือผลลัพธ์ที่แสดงออกมาผ่านทางขีดความสามารถของกองเรือดำน้ำซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนเรือดำน้ำที่ประจำการ ความสามารถในการซ่อมบำรุง ความสามารถและประสบการณ์ของกำลังพล และความต่อเนื่องของการปฏิบัติการเรือดำน้ำ สำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งนับได้ว่าเป็นผู้ใช้เรือดำน้ำรายใหม่นั้น อนาคตยังมีความท้าทายอีกหลายประการที่คงต้องรอการพิสูจน์จากประเทศเหล่านั้นว่าจะสามารถก้าวข้ามความท้าทายและดำรงรักษาขีดความสามารถด้านเรือดำน้ำของตนไว้ได้ดีเพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- อลงกรณ์ รอสเนา, นาวาตรี. “เรือดำน้ำกับขีดความสามารถการป้องปรามทางทะเลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”. เอกสารวิจัยเสนอต่อโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ. ๒๕๕๙..
- พงศกร สมหมาย, นาวาตรี. “การศึกษาการพัฒนา กำลังเรือดำน้ำของประเทศสิงคโปร์”. เอกสารวิจัยเสนอต่อโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ. ๒๕๖๑..
- Till, Geoffrey. And Koh Swee Lean, Collin. “Conclusion”. in Naval Modernisation in Southeast Asia, Part Two. Cham: Palgrave Macmillan, 2018.
- Andersson, Jan Joel. “Submarine Capabilities and Conventional Deterrence in Southeast Asia”. Contemporary Security Policy 36, Jan 2016.
- Andersson, Jan Joel. “Race to the Bottom”. Naval War College Review: Vol 68: No.1, 2015.
- Stone, John. “Conventional Deterrence and the Challenge of Credibility”. Contemporary Security Policy. 33:1. 2012.
- <http://thediplomat.com/flashpoints-blog/2013/07/16/the-submarine-race-in-the-malaccan-strait/>
- <http://www.rappler.com/nation/78243-philippine-navy-submarine>

